

Jákup Lindenskov, løgtingsmaður og valevni Javnaðarflokksins til fólkatingsvalið.

Undirgrundin á føroyskar hendur

— við samráðingum vil Javnaðarflokkurin broyta undirgrundarmálið

Við teirri stjórnarskipan vitingu í 1948, fingur føroyingar størri ræði og frælsari stýrslag.

Enn hava vit ikki tikið við øllum teimum málsøkjum, sum stýrslagið gevur okkum og fyri at røkja øll áhugamál okkara so væl sum gjørligt, er tað ein avgjørd treyt, at vit lata okkum umboðað, har viðgerðirnar fara fram og avgerðirnar verða tiknar.

So leingi mál, sum viðvíkjia okkum, verða viðgjørd í Fólkatinginum, er tað ein sjálvsagdur lutur at vit eru umboðað í Fólkatinginum, so vit kunnu gera vart við okkum og eisini ávirka

viðgerðina til mesta gagn fyri land og fólk, soleiðis sum føroysk hugsan nú einaferð er.

Hesa støðuna hevur javnaðarflokkurin altið havt.

Undirgrundarmálið

Á lista B í heimastýrslógini er nevnt undirgrundarmálið. Flestu B málini eru eftir samráðing yvirtikin uttan stórvegis trupulleikar. So kundi verðið við undirgrundarmálinum eisini, um henda yvirtøkan varð framd nóg tidliga í heimastýrslógini. Gongdin í rávevnisálum hevur kortini víkað tann veruleika, at

yvirtøkur altið kundu fremjast, tá annar parturin ynskti hetta.

Tað at grønlendingar og danir hava gjørt semju um sonevnda rávevnissskipan, hevur leitt okkum inn í torførar samráðingar um at fremja løgtings-samtyktina at gera undirgrundar- og havbotnarmálið til sermál. Vit hava vist á, at samráðingarnar, sum framdar eru undir trimum teimum seinastu landsstýrunum, hava kortini víkað donsku mótstøðuna og mykt málið munandi og yvirtøkan varð framd nóg tidliga í heimastýrslógini. Gongdin í rávevnisálum hevur kortini víkað tann veruleika, at

hond við viðgerð av spurningum um ta praktisku umsitingarskipanina, sum undirgrundin skal vera fyri, kemur at røkka á mál, og halda tí ikki at loysnin liggur í at tosa um at loysa frá Danmark ella fara út í heimin til leita sær stuðul til at knúsa danir við.

Vit hava álit á okkara samráðingarevnum og evnum til at meta um eitt endaligt samráðingarskrá, uttan at halda, at vit fara at lata okkum trýsta frá einum sakligum vali, sum einans verður framd við føroyskum áhugamálum í huga. Tit minnst aftur til samráðingarnar við Felagsmarknaðin um upptøktreytir í 1970-72 og minnst hvussu vit blivu undirdýkt við at vilja lírka og lumpa Føroyar upp í Felagsmarknaðin, tí vit søgdu, at

vit skulu samráðast so leingi, at vit kendu endaligu upptøktreytirnar og tá skuldu vit fremja eitt føroyskt val. Lukkutið megnaðu vit at vísa burtur tí trýsti, sum varð lagt á og kundu tí á sakligum grundarlagi vurdera, at treytirnar vóru ov vánaligar, at tann tørvandi fiskivinnupolitikkurin hjá EF ella tann fiskivinnupolitikkur, sum hómast kundi í framtíðini, ikki kom at gagna Føroyum, um vit valdu limaskap.

Í Ólavsekuroðu lógmans varð boðað frá, at vit nú føroysku megin mugu kanna nær treytir, sum skulu galda fyri rávevnisssiting, samstundis sum vit brynja okkum í telvingini um sjálva yvirtøkuna. Tá hetta arbeiði er gjørt, verður aftur farið

við samráðingum. Vit eru sannførdir um, at hesar koma at røkka, men samstundis er tað alneyðugt at tað er javnaðarflokkurin, sum til dagin í dag er einasti flokkur, sum hevur sýnt hegning til at umsitja heimastýrisskipanina og so við og við at útfylla hennara karmar og skipa ein útvikling, sum gevur tann føroyska avgerðarrætt, sum tíðin krevur, og at javnaðarflokkurin framvegis stendur á odda í hesum samráðingum.

Hesar samráðingar kunnu ikki latast flokki í hendi, sum bert frýstir fast verandi skipan í einum stírvnum sambandspolitikki, men heldur ikki flokkum, sum ongantið hava meint nakað við rikisfelagsskapin, men altið hava lurt eftir møguleikum til at liða hann sundur í einum (geldum) sokallaðum sjálvstýrslógini, uttan nakrantíð sjálfur at hava megnað at seta veruligt frælsi ella veruligt sjálvstýri inn í heimastýrisskipanina ella karmin.

undir samráðingar.

Bert tá hesir flokkar hava samvirkað við javnaðarflokkin, hava stig verðið tikið til meningsfylltar broytingar og útbýggingar í stýrisskipanini.

Bert tá hesir flokkar hava samvirkað við javnaðarflokkin, hava stig verðið tikið til meningsfylltar broytingar og útbýggingar í stýrisskipanini.

Bert tá hesir flokkar hava samvirkað við javnaðarflokkin, hava stig verðið tikið til meningsfylltar broytingar og útbýggingar í stýrisskipanini.

Bakkafrost og Fiskasølan:

Semja: býta rokningina millum sín

— Hinvegin er sakarmálið millum Kjølbro og Fiskasøla tikið upp til dóms

Bakkafrost á Glyvrum og Fiskasølan eru vorðin samd í einari trætu, sum annars skuldi leggjast fyri Føroya rætt mánaðagin.

Partarnir eru samdir um at býta millum sín sakarkræði, sum var slakar 140.000 kr.

Málið byrjaði í mai

1985, tá Fiskasølan sendi 8,1 tons av laks til USA fyri Bakkafrost.

Men tá laksurin var komin yvir, slapp hann ikki inn í USA. Tí ongin vátan var frá landsdýralækninum.

Laksurin varð so fluttur heim aftur til Føroya,

pakkaður umaftur og seldur til Vesturtýsklands — fyri lægri pris enn hann skuldi fáa í USA.

Tá avtornaði, var eftir at gjalda eina eykarokning upp á slakar 140.000 kr.: 37.000 kr. fyri verugjald, farmagjald og trygging, 33.000 kr. fyri umpakking og 67.000 kr. í mistum söluvirði.

Og hvør skuldi gjalda? Bakkafrost kravdi, Fiskasølan rindaði, tí hon átti at havt sæð til, øll loyvi vóru fingin.

Fiskasølan hinvegin segði, at Bakkafrost átti at havt síni viðurskipti í lagi, so øll fingust.

Gjördu semju

Men Føroya rættur sleppur undan at avgera, hvør hevur meiri grein í sínum máli.

Tí partarnir eru nú vorðin samdir um, at Fiskasølan rindar 70.000 kr. fyri flutning og umpakking og Bakkafrost

ber mista söluvirðið, 67.000 kr.

Bakkafrost var skrásettur fiskauðflytari, tá laksurin fór til USA í mai 1985.

Men landsdýralæknin hevði ikki sýnað virkið í langa tíð, so hann helt ikki, hann kundi skriva undir vátan, fyrr enn hann aftur hevði sýnað.

Tikið upp til dóms

Sakarmálið millum Kjølbro og Fiskasøla er tikið

upp til dóms, eftir at Kjølbro ikki vildi taka aftur stevningina.

Kjølbro hevur stevnt Fiskasøluni eftir umleið 500.000 kr., tí fyrstikán heldur, hon fekk ov lítið fyri saltupsflak, Fiskasøla seldi.

Tá Føroya rættur hevði hoyrt partarnar, bað hann Kjølbro taka aftur málið, tí eftir hansara meting hevur Fiskasølan onki skeivt gjørt.

Men Kjølbro vil hava dóm.

hd

